

**Utbildningsplan för
Lärarassistentutbildningen
vid
Markaryds folkhögskola
2020-2021**

Innehåll

1. Inledning	3
2. Utbildningens syfte och övergripande mål	3
2.1 Övergripande mål	3
3. Arbetsätt och arbetsformer	3
4. Ansökan- antagningskrav	4
5. Examination, intyg och utbildningsbevis	4
6. Studentens rättigheter	4
7. Utbildningens innehåll och kursområden	5
8. Studieplan 2020-2021	6
Kursplaner 2020-2021	7
Kurslitteratur	14

1. Inledning

Lärarassistentutbildningen är en ettårig (40 veckor) eftergymnasial utbildning (EGY) som bedrivs på flera olika folkhögskolor. Hösten 2018 startade den även på Markaryds folkhögskola. Huvudman för skolan är en stiftelse med Markaryds kommun, Hässleholms kommun, Företagarna i Markaryd, ABF Kronoberg samt Studieförbundet Vuxenskolan Kronoberg som ledamöter i styrelsen för stiftelsen.

2. Utbildningens syfte och övergripande mål

Lärarassistentutbildningen skall vila på en vetenskaplig grund och eller beprövad erfarenhet och syfta till att få:

Förmåga att planera, organisera, genomföra, utvärdera och utveckla arbetet som lärarassistent

Tillfällen att utveckla en reflekterande attityd till sin framtida yrkesutövning

Möjligheter till problematisering och teoretisering kring yrkesrollens vardag

Vidgade kunskaper om utvecklings- och förändringsprocesser

Tillfällen att utveckla sin förmåga till kritisk granskning

Motivation att vidareutveckla yrkesrollen

2.1 Övergripande mål

Lärarassistentutbildningen vid Markaryds folkhögskola skall ge kompetens att kunna

- Arbeta inom skolektorn
- Coacha elever unga som vuxna för bättre studieresultat
- Stödja pedagoger både med pedagogiska – och administrativa uppgifter

3. Arbetssätt och arbetsformer

Arbetssätt

Vi arbetar mycket med praktiska tillämpningar för att få en optimal förståelse för teorin.

Ledarskap och administration tillämpas praktiskt liksom livräddning på land och i vatten, lågaffektivt bemötande, motiverande samtal samt dramametodik.

Arbetsformer

Studierna bedrivs som heltidsstudier där den schemalagda undervisningen kan bestå av föreläsningar, litteraturseminarier, projektarbeten, muntliga och skriftliga redovisningar, praktiska övningar, diskussioner och grupparbeten. Utbildningen är uppdelad i olika delkurser som pågår under olika tidsperioder. I utbildningen ingår även att skriva ett fördjupningsarbete med koppling till yrkesrollen.

Utbildningen är eftergymnasial och skall vila på vetenskaplig grund och /eller beprövad erfarenhet. De studerande har ett eget ansvar för att tillgodogöra sig utbildningen genom att själv skapa kontakt med praktikplats och praktikhandledare, att aktivt delta i skolan och projekt samt tillsammans med lärare planera, genomföra och utvärdera olika delar i utbildningen.

4. Ansökan- antagningskrav

Ansökan

Ansökan görs på skolans hemsida och skall vara skolan till handa senast 15 april. Ansökningar inkomna senare behandlas i mån av plats. Efter ansökningstidens slut kan du kallas för intervju där du ges möjlighet att bekanta dig med kursansvariga, kursupplägg och våra lokaler. Antagningar sker kontinuerligt.

Antagningskrav

Behörighetskraven är följande:

Allmän eller grundläggande behörighet för högskolestudier

Behörighet till yrkeshögskola plus svenska 2/ svenska som andra språk 2

Lämplighet för utbildningen och yrket som är styrkt genom väl vitsordad och relevant erfarenhet för yrkesområdet

God sim- och vattenvana alternativt att ha ambitionen att lära sig detta under utbildningens första termin. Detta tar man eget ansvar för.

5. Examination, intyg och utbildningsbevis

Utbildningsbevis utgör utbildningens officiella diplom och utfärdas av Markaryds folkhögskola. Utbildningsbeviset kan endast utfärdas efter att utbildningens samtliga delkurser och moment är godkända. Utbildningen bygger på ett aktivt deltagande och godkänt resultat i alla delkurser. Studerande som vid studietidens slut ej godkänts i alla delar, äger rätt att erhålla intyg över genomförda delkurser.

Studerande kan komplettera icke godkända kurser och moment inom två år efter studietiden med begränsad handledning av kursansvariga. Kursansvarig avgör om delkurserna kan kompletteras eller man får gå om delkursen i sin helhet. Då studerande kompletterar efter studietiden utgår en administrativ avgift med 500 Kr per delkurs.

6. Studentens rättigheter

Student som känner sig felaktigt behandlad och vill få sin sak prövad, vänder sig i första hand till den egna skolans arbetsutskott/ styrelse. Om deltagaren anser att den lokala skolan brustit i handläggningen av ärendet, kan man vända sig till Folkhögskolornas studeranderättsliga råd.

7. Utbildningens innehåll och kursområden

Yrkesintroduktion

Lärarassistentens yrkesroll

Det svenska skolsystemet

Administration och formell svenska

Datakunskap

Fördjupningsarbete och studieresa

Livräddning på land och i vatten

Beteendevetenskap

Psykologi

Kommunikation

Samtalsmetodik

Gruppsykologi

Dramametodik, röst och talvård

Barn och ungdomars utveckling

Pedagogik

Pedagogik

Specialpedagogik för lärarassistenter

Sociologi

Kulturmöten

Barn och ungdomars sociala situation

Arbetsplatsförlagt lärande (APL)

8. Studieplan 2020-2021

Kursförteckning

Kurs L1: Lärarassistentens yrkesroll

Kurs L2: Det svenska skolsystemet

Kurs L3: Administration och formell svenska

Kurs L4: Datakunskap

Kurs L5: Fördjupningsarbete och studieresa

Kurs L6: Livräddning på land och i vatten

Kurs L7: Psykologi

Kurs L8: Kommunikation

Kurs L9: Samtalsmetodik

Kurs L10: Gruppsykologi

Kurs L11: Dramametodik, röst och talvård

Kurs L12: Pedagogik

Kurs L13: Specialpedagogik för lärarassistenter

Kurs L14: Barn och ungdomars utveckling

Kurs L15: Kulturmöten

Kurs L16: Barn och ungdomars sociala situation

Arbetsplatsförlagt lärande (APL) med efterföljande seminarium

Kursplaner 2020-2021

Kurs L1: Lärarassistentens yrkesroll

Syfte: Delkursen syftar till att ge den studerande dels en sammanfattande bild av lärarassistentrollen och rollen i skolväsendet.

Mål: Efter avslutad delkurs skall den studerande kunna

- beskriva en lärarassistents kompetens
- analysera behovet hos kommande målgrupper och enskilda individer
- redogöra för hur lärarassistentens yrkesroll kan anpassas till olika verksamhetsformer i en föränderlig verklighet
- att ha förståelse för de arbetsrättsliga frågor som rör lärarassistentyrket, ha grundläggande förståelse för facklig verksamhet och gällande avtal, lagar och arbetsmiljö.

Examination: Kursen examineras genom aktivt deltagande

Kurslitteratur: Stencilmaterial

Kurs L2: Det svenska skolsystemet

Syfte: Kursens syfte är att ge den studerande grundläggande kunskaper och en ökad förståelse för det svenska skolsystemet. Inom kursen behandlas områden som: det svenska skolsystemets framväxt och utveckling, skolans uppdrag och dess funktion i samhället, förhållandet mellan skola och samhälle, värdegrundsarbete, samt det svenska skolsystemets organisation och styrning.

Mål: Efter avslutad delkurs skall den studerande kunna:

- redogöra för det svenska skolsystemets organisation och styrning
- visa på en förståelse för kopplingen mellan skola och samhälle
- visa på en förståelse för vilka värden som präglar det svenska skolsystemet
- tolka och tillämpa läroplaner och övriga styrdokument

Examination: Kursen examineras genom ett aktivt deltagande, gruppseminarier, samt genom både muntliga och skriftliga redovisningar.

Kurslitteratur: Erdis, Mare (2011). *Juridik för pedagoger*. Lund: Studentlitteratur. ISBN 9789144071343

Skolverket.(2016) *Läroplan för förskolan*. ISBN 978-913832690-9

Skolverket.(2011) *Läroplan för grundskolan, förskoleklass och fritidshemmet*. ISBN: 978-913832716-6

Skolverket.(2011) *Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011*. ISBN 978-91-38325-94-0

Socialtjänstlagen

Kurs L3: Administration och formell svenska

Syfte: Delkursen syftar till att ge den studerande grundläggande kunskaper i formellt och objektiva skriftspråk som krävs för att arbeta inom skolväsendet samt de vanligaste förekommande skoltermerna. Dessutom få kunskaper inom de administrativa delar som kan avlasta i lärarens vardag.

Mål: Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- uttrycka sig objektiva i skrift
- använda sig utav ett korrekt skriftspråk
- känna till de vanligaste facktermerna inom skolan
- ha kunskaper inom administrativa delar inom skolans värld

Kurslitteratur: Stencilmaterial

Examination: Kursen examineras genom aktivt deltagande samt redovisning av skriftligt arbete

Kurs L4: Datakunskap

Syfte: delkursen syftar till att ge den studerande grundläggande kunskaper i Word, Excel, Power Point samt ha förståelse för de vanligaste sociala medierna.

Mål: Efter avslutad kurs skall den studerande kunna

- Ledigt använda Word, Excel, och Power Point
- Ha förståelse för sociala medier och kunna tillämpa dessa i skolsyfte

Kurslitteratur: Stencilmaterial

Examination: Kursen examineras genom aktivt deltagande och skriftlig tentamen

Kurs L5: Fördjupningsarbete och studieresa

Syfte: I kursen ingår studiebesök vid olika skolformer i annat europeiskt land och att reflektera över lärarassistenternas arbetssituation och yrkesroll. Dessa reflektioner och kunskaper ska utmynnas i att skriva en jämförelsestudie kopplat till yrkesrollen

Mål: Efter avslutad kurs ska den studerande ha

- reflekterat över yrkesrollen i det aktuella landet

- skrivit ett fördjupningsarbete med ett jämförande perspektiv mellan Sverige och det aktuella landet.

Examination: Kursen examineras genom aktivt deltagande och skriftlig inlämningsuppgift.

Kurslitteratur: Stencilmaterial

Kurs L6: Livräddning på land och i vatten

Syfte: Delkursen syftar till att ge den studerande kunskaper om vad som krävs för att utöva livräddning på land och i vatten.

Mål: Efter avslutad delkurs skall den studerande kunna

- första hjälpen och hur man skall agera i olika krissituationer
- tillämpa livräddning i vatten
- beskriva och praktiskt genomföra en korrekt hjärt-lungräddning

Examination: Kursen examineras genom ett aktivt deltagande samt praktisk examination.

Kurslitteratur: Kiwanuka, Olivia (2017) *Vildmarksmedicin: första hjälpen och sjukvård på tur och expedition*. Calazo Förlag ISBN: 9789188335173

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.(2011) *Statistik och analys: Varför drunknar barn? En retroaktiv studie över barn som drunknat i Sverige 1998-2007*. ISBN: 978-91-7383-062-1

Kurs L7: Psykologi

Syfte: Delkursen syftar till att ge den studerande grundläggande kunskaper inom personlighetspsykologi och ledarskap

Mål: Efter avslutad delkurs skall den studerande kunna:

- redogöra för olika teorier om personlighetspsykologi
- förstå innebörden av mogen personlighet och kunna reflektera om sig själv
- ange några olika definitioner för ledarskap
- redogöra för hur ledarskap förhåller sig till människosyn och makt
- tillämpa teorier på verkliga fall och
- dra slutsatser samt härleda till olika grundläggande teorier.

Examination: Kursen examineras genom aktivt deltagande på kursen, övningsuppgifter samt skriftliga tentamina.

Kurslitteratur: Lundgren, M. *Psykologi vetenskap eller galenskap?* (2018). Studentlitteratur AB. ISBN: 9789144118048

Nygren, A. *Så funkar det – sömn, stress och lite annat* (2017). Ung livsstil – Uppsala AB. ISBN: 9789163749360.

Kurs L8: Kommunikation

Syfte: Delkursen syftar till att ge den studerande grundläggande kunskaper i kommunikation.

Mål: Efter avslutad delkurs skall den studerande kunna

- förklara kommunikationens betydelse för individen såväl som gruppen
- förstå kroppsspråkets betydelse
- kunna hålla ett muntligt anförande inför andra
- ha förståelse att vissa ord kan skapa konflikt och att vissa ord underlättar i kommunikationen

Examination: Kursen examineras genom ett aktivt deltagande samt skriftlig tentamen.

Kurslitteratur: Dahlkwist, M. (2012). *Kommunikation*. Liber förlag. ISBN 9789147107742

Kurs L9: Samtalsmetodik

Syfte: Delkursen syftar till att ge den studerande fördjupade kunskaper inom kommunikation så som samtalsmetodik och motivationshöjande samtal

Mål: Efter avslutad delkurs skall den studerande kunna:

- använda god samtalsmetodik
- tillämpa motivationshöjande samtal

Examination: Kursen examineras genom aktivt deltagande på kursen, övningsuppgifter samt skriftlig alt. muntlig tentamen

Kurslitteratur: Ivarsson, Ortiz & Wirbing. *MI Motiverande samtal. Praktisk handbok för socialt arbete*. (2016). Gothia Fortbildning AB. ISBN: 978-91-8809-994-5

Kurs L10: Gruppsykologi

Syfte: Delkursen syftar till att ge den studerande fördjupade kunskaper om grupper och de processer som sker i dessa.

Mål: Efter avslutad delkurs skall den studerande kunna

- redogöra för olika gruppsykologiska processer
- redogöra för olika sätt att bemöta konflikter
- tillämpa teorier på verkliga fall
- dra slutsatser och härleda till olika grundläggande teorier

Examination: Kursen examineras genom ett aktivt deltagande, gruppuppgifter, samt skriftlig tentamen.

Kurslitteratur: Lennéer-Axelsson, B. & Thylefors, I. (2018) *Arbetsgruppens psykologi*. Natur och Kultur. ISBN: 9789127822177

Kurs L11: Dramametodik, röst och talvård

Syfte: Delkursen syftar till att ge den studerande grundläggande kunskaper och färdigheter i att använda drama och teater som metodik inom yrkesrollen. Vidare att få kunskap om röst och talvård samt kroppsspråkets och mimikens betydelse, och konflikthantering

Mål: Efter avslutad delkurs skall den studerande kunna

- reflektera över sin självkänedom och psykologiska hinder
- redogöra för kopplingen mellan drama och lärarassistentrollen
- redskap för och förmåga till samarbete och tillit till dem man arbetar med i olika sammanhang
- redogöra för och tillämpa lek/lekövningar och vinsten med att ha roligt tillsammans

Examination: Kursen examineras genom aktivt deltagande och inlämningsuppgifter.

Kurslitteratur: Av kursledaren utdelat material

Kurs L12: Pedagogik

Syfte: Delkursen syftar till att ge den studerande fördjupade kunskaper om pedagogikens förgrundsgestalter samt olika pedagogiska inriktningar och förhållningssätt genom bland annat studiebesök.

Mål: Efter avslutad delkurs skall den studerande kunna

- redogöra för våra pedagogiska förgrundsgestalter
- kunna identifiera olika pedagogiska inriktningar
- förklara skillnader och likheter i olika pedagogiska förhållningssätt
- redogöra för sin egen pedagogiska grundsyn
- förstå grunderna i ämnesdidaktik inom svenska, engelska och matematik

Examination: Kursen examineras genom skriftlig inlämningsuppgift där deltagaren analyserar olika pedagogiska förgrundsgestalter/inriktningar och även redogör för sin pedagogiska grundsyn.

Kurslitteratur: Stencilmaterial

Kurs L13: Specialpedagogik för lärarassistenter

Syfte: Kursen syftar till att ge kunskap i våra vanligaste specialpedagogiska utmaningar. Vilka orsaker som ligger bakom de olika funktionsvariationerna även de vanligaste pedagogiska åtgärderna som kan användas inom skolan.

Mål: Efter avslutad delkurs skall den studerande kunna

- redogöra för de vanligaste neuropsykiatriska funktionsnedsättningar
- ge förslag på metoder och hjälpmedel för personer med specialpedagogiska behov

- tillämpa den tydliggörande pedagogiken.

Examination: Kursen examineras genom en skriftlig tentamen samt påvisa tydliggörande pedagogik i praktisk tentamen.

Kurslitteratur: Socialstyrelsen. (2014) *Stöd till barn, ungdomar och vuxna med ADHD- ett kunskapsstöd*. ISBN 978-91-7555-229-3

Stencilmaterial

Kurs L 14: Barn och ungdomars utveckling

Syfte: Delkursen syftar till att ge den studerande kunskaper i barns och ungdomars utveckling

Mål: Efter avslutad delkurs skall den studerande kunna

- redogöra för barn och ungdomars utveckling
- dra slutsatser och härleda till olika grundläggande teorier utifrån verkliga fall

Examination: Kursen examineras genom ett aktivt deltagande, skriftlig eller muntlig tentamen

Kurslitteratur: Stencilmaterial

Kurs L15: Kulturmöten

Syfte: Kursens syfte är att ge den studerande grundläggande kunskaper om kulturbegreppet, samt utveckla den studerandes förståelse för vad det innebär att leva i ett mångkulturellt samhälle. Inom kursen behandlas områden som: identitet, normer, traditioner, delkulturer, kulturkrockar och utanförskap och diskriminering.

Mål: Efter avslutad delkurs skall den studerande kunna:

redogöra för vad som menas med begreppet *kultur*

- redogöra för vilka normer och värderingar som präglar det svenska samhället
- tolka vårt samhälle utifrån ett mångkulturellt perspektiv
- förklara både styrkorna och utmaningarna i ett mångkulturellt samhälle
- presentera förslag på förebyggande arbete mot diskriminering och utanförskap
- presentera förslag på hur man kan vägleda barn och ungdomar när de formar sina värderingar och åsikter

Examination: Delkursen examineras genom ett aktivt deltagande, gruppseminarier, muntliga redovisningar och skriftliga inlämningsuppgifter.

Kurslitteratur: Phillips, T. (2014). *Etnicitet och kulturmöten*. Malmö: Gleerups Utbildning. ISBN 9789140678324

Kurs L16: Barn och ungdomars sociala situation

Syfte: Kursens syfte är att ge den studerande grundläggande kunskaper och en ökad förståelse för barn och ungdomars sociala situation. Grundförutsättningar och strukturer som etnicitet, kultur, religion, ideologi, normer/värden, kön/genus och klass är exempel på områden som kommer att behandlas för att visa på samband mellan barn och ungdomars sociala situation och deras ofta helt skilda livsvillkor.

Mål: Efter avslutad delkurs skall den studerande kunna:

- redogöra för hur normer, värden, ideal och attityder i samhället påverkar och formar barn och ungdomar
- redogöra för hur grundförutsättningar som etnicitet, hälsotillstånd och klass påverkar barn och ungdomars sociala situation
- förklara och använda för kursen centrala begrepp som: *nätmobbing, subkulturer, skönhetsideal, spelmissbruk, ätstörningar* och *sociala medier*.

Examination: Delkursen examineras genom ett aktivt deltagande, muntliga redovisningar och skriftliga inlämningsuppgifter, diskussioner och seminarier, samt genom ett avslutande fördjupningsarbete.

Kurslitteratur: Phillips, T. (2016), *Människors miljöer - andra upplagan*. Malmö: Gleerups Utbildning. (ISBN 9789140694195)

Arbetsplatsförlagt lärande (APL)

I det arbetsplatsförlagda lärandet ingår uppgifter som ska utföras och därefter redovisas under efterföljande seminarium, efter avslutad APL.

Kurslitteratur

- Dahlkwist, M. (2012). *Kommunikation*. Liber förlag. ISBN: 9789147107742
- Erdis, M. (2011) *Juridik för pedagoger*. Studentlitteratur. ISBN: 9789144071343
- Havelius, Chipumbu, A. (2016) *Låg affektivt bemötande*. Studentlitteratur.
ISBN: 9789144114385.
- Ivarsson, Ortiz & Wirbing (2016). *MI Motiverande samtal. Praktisk handbok för socialt arbete*. (2016). Gothia Fortbildning AB. ISBN: 978-91-8809-994-5
- Kiwanuka, O. (2017) *Vildmarksmedicin: första hjälpen och sjukvård på tur och expedition*. Calazo Förlag. ISBN 9789188335173.
- Lennér –Axelsson, B.&Thylefors, I. (2018). *Arbetsgruppens psykologi*. Natur och Kultur.
ISBN 97891278221
- Lundgren, M. (2018) *Psykologi - vetenskap eller galenskap?* Studentlitteratur AB. ISBN: 9789144118048
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (2010) *Statistik och Analys Varför drunknar barn? En retroaktiv studie över barn som drunknat i Sverige 1998-2007*. ISBN 978-91-7383-062-1
- Nygren, A. *Så funkar det – sömn, stress och lite annat* (2017). Ung livsstil – Uppsala AB.
ISBN: 9789163749360.
- Phillips, T. (2014) *Etnicitet och kulturmöten*. Malmö: Gleerup Utbildning
- Skolverket (2016) *Läroplan för förskolan*. ISBN 978-913832690-9
- Skolverket (2011) *Läroplan för grundskolan, förskoleklass och fritidshemmet*. ISBN: 978-913832716-6
- Skolverket (2011) *Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011*. ISBN 978-91-38325-94-0
- Socialstyrelsen (2014) *Stöd till barn, ungdomar och vuxna med ADHD- ett kunskapsstöd*.
ISBN: 978-91-7555-229-3
- Socialtjänstlagen

